

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

Ser. I. De Evangelica lectione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

De Ascensione Domini, Sermo I. 267

Qui sunt isti panes, Fratres? Utinam mereamur accipere nos. Fortè enim & ipsos nemo scit, nisi qui accepit. Credo tamen petendos nobis esse tres panes, Veritatis, Charitatis, Fortitudinis. His tribus egere me fateor, veniente ad me amico de via, veniente autem (ut dixi) cum uxore & mancipio. Deficit quippe Ratio mea (ipse est enim vir) præ ignorantia veritatis, languet & Voluntas præ inedia affectionis; infirmatur Caro præ inopia fortitudinis. Nam & ratio minus intelligit quæ agenda sunt, & voluntas minus diligit intellecta, & ad hæc etiam corpus quod corrumpitur aggravat animam, ut non quæcunque volumus, illa faciamus. Aruit cor meum, etiam & corpus meum, quia oblitus sum comedere panem meum. Neque enim paterer hunc defectum, si jugiter exercita esset ratio in inquisitione veritatis, voluntas in desiderio charitatis, caro in operatione virtutis. Commoda ergo mihi amice tres panes, ut intelligam, ut diligam, ut faciam voluntatem tuam. Sic enim vivitur, & in talibus vita spiritus mei, dicente Scriptura ^d: *Quoniã vita in voluntate eius*, ^d Psal. 27.

*Tres panes:
Veritatis, Cha-
ritatis, Forti-
tudinis.*

IN ASCENSIONE DOMINI,

De Evangelica lectione.

S E R M O I.

Recumbentibus undecim Discipulis apparuit illis Iesus ^a. Apparuit verè ^a Marc. 16. c
benignitas & humanitas Salvatoris. Multam enim fiduciam præstat, quod libentius adsit orationi incumbentibus, quandò nec recumbentibus quidem dedignatur adesse. Apparuit, inquam, benignitas eius qui cognovit figmentum nostrum, nec dedignatur necessitates nostras, sed miseratur, si tamen curam carnis non in desiderio facimus, sed in necessitate. Quod considerans idem Apostolus ^b, *Sive manducamus*, in ^b 1. Cor. 10. g
quit, sive aliquid aliud facimus, omnia in gloriam Domini faciamus. Potest tamen quod recumbentibus apparuit, ad id quoque referri, quod alibi calumniantibus Judæis adversus discipulos non jejunantes, *Non possunt*, inquit, *filiis sponsi lugere quamdiu cum eis est sponsus*. Sequitur. *Et exprobravit in-* ^c Matt. 9. h
credulitatem illorum, & duritiam cordis, quia his qui viderant eum resurrexissè, non crediderunt. Audis Christum discipulos increpantem, imò (quod durius sonat) etiam exprobrantem, nec quandocunque, sed ea hora qua eis corporalem præsentiam subtrahaturus, videri poterat magis ab increpatione parcere debuisse. Noli ergo indignari de cætero si te quoque aliquando Christi vicarius increpaverit. Id enim exhibet quod ascensus ab eis in cælum, suis Christus legitur exhibuisse discipulis. Sed quid est, fratres, quæ dicit, *his qui viderant eum resurrexissè, non crediderunt*? Aut qui fuere, quorum beati oculi gloriosum Resurrectionis Do-

*Increpationes
equo animo
ferends.*

Sermones S. Bernardi,

LI

minicæ

minicæ meruerunt videre miraculum? Neque enim resurgentem illum quisquam legitur aut creditur vidisse mortalium. Restat ergo de Angelis accipiendum, quibus utique resurrectionis testimonium perhibentibus, Apostolorum pusillanimitas hæsitavit.

¶ Psal. 118. i

Jam verò ut faciat quod scriptum est ^d, *Bonitatem & disciplinam & scientiam doce me*: visitationis gratiam, exprobrationis censuram, prædicationis quoque doctrina sequatur, & dicat: *Qui crediderit & baptizatus fuerit, salvus erit.* Sed quid ad hæc dicemus, Fratres? Magna nimis videtur sæcularibus hominibus in hoc verbo data fiducia, vereorque ne dare eam incipiant in occasionem carnis, blandientes sibi plus quam oporteat sine operibus de Baptismo & credulitate. Verumtamen consideremus quod sequitur: *Signa autem eos qui crediderint, hæc sequentur.* Nec minor fortasse videbitur ipsis quoque religiosis ex hoc verbo provenire desperatio, quam ex verbo priore vanæ spei data sæcularibus occasio videretur.

An pro raritate signorum futura raritas salvandorum.

¶ Hebr. 11. b

Quis enim ea quæ in præsentis loco scripta sunt signa videtur habere credulitatis, sine qua nemo poterit salvari, quoniam *qui non crediderit, condemnabitur, & sine fide impossibile est placere DEO?* Quis, inquam, dæmonia ejicit, linguis novis loquitur, serpentes tollit? Quid ergo? Si nemo hæc habet, aut per pauci nostris videntur habere temporibus, aut nemo salvabitur; aut hi soli qui his muneribus gloriantur, quæ non tam

¶ Matt. 7. c

merita sunt, quam indicia meritorum, adeo ut multi dicentes ^f, *Nonne in nomine tuo dæmonia eiecimus, & in nomine tuo virtutes multas fecimus?*

¶ Rom. 2. a

audire habeant in judicio, *Nescio vos, discedite à me operarii iniquitatis.* Ubi est, quod ait Apostolus, cum de justo Judice loqueretur ^g, *Qui reddet unicuique juxta opera sua*: si (quod absit) quærenda sunt in judicio signa potius, quam merita?

Signa credulitatis pariter & salutis.

Sunt tamen & ipsa merita signa quædam certiora, utique & salubriora. Nec difficile arbitror nosse quemadmodum intelligi signa possint præsentia, ut sint indubitata signa credulitatis, ac per hoc & salutis. Primum enim opus fidei per dilectionem operantis, cordis compunctio est, in qua sine dubio *ejiciuntur dæmonia*, cum eradicantur è corde peccata. Exinde qui in Christum credunt, *linguis loquuntur novis*, cum jam recedunt vetera de ore eorum, nec de cætero vetusta protoparentum lingua loquuntur declinantium in verba malitiæ ad excusandas excusationes in peccatis. Ubi verò compunctione cordis, & oris confessione priora sunt deleta peccata, ne recidivam patiantur, & jam sint posteriora pejora prioribus, *serpentes tollant* necesse est, id est, ut venenatas suggestiones extinguant. Quid tamen agendum, si qua fortè radix pullulat, quæ tam velociter nequeat extirpari, seu stimulat animum concupiscentia carnis?

Mystica miraculorum operatio omnibus fidelibus conveniens pulchre describitur.

Profectò

Profectò *si moritiferum quid biberint, non eis nocebit*: quoniam juxta Salvatoris exemplum ^b, cum gustaverint, nolent bibere; id est, cum ^b Matt. 27. ferint, nolent consentire. Sic enim non eis nocebit, quia nulla damnatio est his qui sunt in Christo Jesu, concupiscentiæ sensus absque consensu. Quid tamen? Molesta certè & periculosa sic corruptæ & infirmæ affectionis lucta: sed *qui crediderint, super agros manus imponent, & benè habebunt*, id est agras affectiones bonis operibus operient, & hoc remedio curabuntur.

IN FESTO ASCENSIONIS.

Quomodo ascendit super omnes cœlos, ut adimpleret omnia.

S E R M O II.

Solemnitas ista, Fratres charissimi, gloriosa est, & ut ita dicam, gaudiosa, in qua & singularis Christo gloria, & nobis spiritualis lætitia exhibetur. Consummatio enim & adimpletio est reliquarum solemnitatum, & felix clausula totius itinerarii Filii Dei. Qui enim descendit, ipse est & qui ascendit ^a hodierna die super omnes cœlos, ut adimpleret omnia. Jam enim cum se Dominum universorum quæ sunt in terra, & in mari, & in inferno, probasset, non restabat, nisi ut aeris & cœlorum se esse Dominum argumentis similibus, vel certè potioribus approbaret. Terra enim cognovit Dominum, quia ad vocem virtutis eius cum clamasset magna voce, *Lazare veni foras* ^b, mortuum reddidit. Cognovit mare, quia solidum se præbuit sub pedibus eius, ita ut Apostoli eum putarent phantasma esse ^c. Cognovit infernus cuius ipse portas æreas & vectes ferreos confregit ^d, ubi & ligavit illum insatiabilem homicidam qui vocatur diabolus & Satanas. Profectò qui mortuos suscitavit, leprosos mundavit, cæcos illuminavit, claudos firmavit, & omnes exsufflavit infirmitates, Dominus omnium fuit, & eadem manu quæ fecerat, quæ defecerant, reficiebat. Sic & qui in ore piscis cum ipso pisce stateram inveniri prædixit ^e, patet proculdubio, quia maris, & omnium quæ in mari moventur, Dominus fuit. Qui verò traducit aerias potestates, & affixit eas cruci suæ, claret quia super infernales officinas potestatem accepit. Hic est enim qui pertransiit benefaciendo & sanando omnes oppressos à diabolo ^f, qui stetit in loco campestri, ut doceret turbas, ante præsidem, ^g Act. 10. f ut alapas sustineret; toto tempore quo in terris visus est, & cum hominibus conversatus in laboribus multis, stans & operans salutem in medio terræ.

Ad claudendam igitur tunicam tuam inconsutilem Domine JESU, ^{Ascensio Christi} ad perficiendam fidei nostræ integritatem, restat, ut videntibus Discipulis ^{si clausula laborum eius.}